

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף ג.

מהיכן יודעים גבי שן ורגל בין מכליא קרנא ובין בלא מכליא קרנא שהם בכלל הפסוק (שמות כב:ד) "וְשִׁלַּח אֶת בְּעִירוֹ וּבִעַר בְּשָׂדֵה אַחֵר מֵיִטֵּב שְׂדֵהוּ וּמֵיִטֵּב פְּרָמוֹ יִשְׁלַם"?

מכליא קרנא, וכן אם שלחה	דלא מכליא קרנא	דאזלה ממילא	
דכתיב "וְשִׁלַּח" - ואין במה להעמידו אלא ברגל	אין לשון הפסוק מורה חילוק בזה	דומיא דשן - שהוקשה לה בפסוק ¹	ברגל
דכתיב " וּבִעַר" - ואין במה להעמידו אלא בשן	דומיא דרגל - שהוקשה לה בפסוק ²	אין לשון הפסוק מורה חילוק בזה	בשן

אבנו סכיננו ומשאו שהניחן ברשות הרבים והזיקו, תודלה דאיזה אב הם?

שלא הפקירם	שהפקירם	
תולדה דשור ⁴	תולדה דבור ³	לרב
תולדה דבור ⁵	תולדה דבור	לשמואל

בבא קמא דף ג:

בהמה שהלכה והתיזה צורות בדרך הילוכה והזיקו את הכלים, מה הדין בדלהלן?

מה דינו ברה"ר	מגופו או מעליה	כמה משלם	
פטור - דהוי תולדה דרגל	איבעיא	חצי נזק	לרבא
פטור - דהוי תולדה דרגל	מהעליה - דהוי תולדה דרגל	חצי נזק	לרב פפא

מה ביאור האבות דלהלן הנזכרים במשנה?

מבעה	שור	
אדם	קרן, שן, רגל	לרב
שן	קרן ⁶ (למסקנא רגל)	לשמואל

¹ פי', דהנה דוקא גבי רגל שכתוב לשון "ושילח" יש סברא לחשוב שאין חייב על רגל רק אם משלחה בעצמו, אבל אם הלכה מעצמה לא, אולם גבי שן כיון שכתוב "וביער" אין סברא לחלק בזה ומשמע שבכל ענין חייב גם בלא פסוק מיוחד. ואחר שיודעים זאת בשן לומדים בהיקש לרגל הכתובה אצלה.

² דהנה דוקא גבי שן שכתוב לשון "וביער" יש סברא לחשוב שאין חייב על שן רק אם מכליא קרנא - שעושה מעשה ביעור, אולם גבי רגל כיון שכתוב "ושילח" משמע שחייב בכל ענין בין מכליא קרנא ובין לא, ולא צריך פסוק מיוחד לזה. ואחר שיודעים זאת ברגל לומדים בהיקש לשן הכתובה אצלה.

³ כמו שמצינו בחופר בור ברה"ר דהגם שאין הבור שלו בכל אופן חייב עליו משום שכרה אותו, אף כל תקלה שהפקירה חייב עליה מדין בור.

⁴ דכמו ששור הוא ממון של אדם ומזיק - אף כל ממון של אדם והזיק חייב עליו.

⁵ ס"ל שכל התקלות למדנו מבור, בין שהפקירם ובין שלא הפקירם, דכין שנעשה ע"י שבא מישהו ונתקל בדבר (ולא להיפך כמו בשור שהשור הולך ומזיק) - הוי תולדה דבור אפי' שלא הפקירם.

⁶ לקמן (דף ד.) הגמ' מקשה על זה מה עם קרן, ומסיקה שאה"נ ששור הוא רגל, ולא מדבר על קרן שאינה מועדת מתחילתה.